

4.5.2020

Julkinen

Digiloikasta uusi normaali - Työryhmän asettaminen koronaviruskriisin aikaisten digitalisaation tukeutuvien toimintamallien vakiinnuttamiseksi osaksi normaaliolojen toimintaa

Asettaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö asettaa työryhmän (Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa) laatimaan suunnitelman toimenpiteistä, joilla Covid-19-pandemian aikainen digitalisaatiokehitys vakiinnutetaan.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 31.5.2020 saakka, johon mennessä työryhmän tulee laatia suunnitelma kriisin jälkihoidona toteutettavista digitalisaatiota koskevista toimenpiteistä keskeisillä sektoreilla. Työryhmän tulosten on oltava käytettävissä 25.5.2020 mennessä.

Tausta

Koronavirus on aiheuttanut maailmanlaajuisen kriisin, jonka johdosta eri sektoreilla on jouduttu ottamaan käyttöön digitaalisia toimintamalleja mahdollistamaan elinkeinotoiminnan jatkumista, työssäkäyntiä, opetusta ja koulutusta, kulttuurin tuottamista ja käyttöä, perusterveydenhoidon palveluita, sekä yleisesti korvaamaan fyysistä kanssakäymistä ja lieventämään kriisistä aiheutuneita taloudellisia menetyksiä. Osa toimintamallien muutoksista on edellyttänyt sääntelyn muutoksia, jotta paperinen tai fyysinen asiointi on voitu korvata digitaalisella vaihtoehdolla.

Kriisi on muuttanut myös ajattelua ja asenteita, kun yhteiskunta, yritykset ja kansalaiset ovat ottaneet ennakkoluulottomasti käyttöön uusia asiointimenoja, välineitä ja palveluja.

Samalla ollaan kuitenkin havahduttu uudenlaisiin tarpeisiin suojata ja turvata yhteiskunnan toimintavarmuutta, päätöksentekokykyä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta digitaalisella aikakaudella. Digitalisaatio olisi todennäköisesti voinut myös ennalta lieventää joitain kriisin negatiivisia vaikutuksia, jos toimintavalmiutta olisi korotettu jo aiemmin.

Koronaviruskriisi onkin käytännössä pakottanut yhteiskunnan laajamittaiseen digitaaliseen kokeiluun, mikä luo ainutlaatuiset edellytykset tarkastella digitalisaation hyviä ja huonoja vaikutuksia ja potentiaalia yhteiskunnan talouden ja tuottavuuden, mutta myös sosiaalisen ulottuvuuden näkökulmasta. On siksi tärkeää analysoida ja koota tietoa tilanteesta sekä arvioida keinoja, joilla digiloikan aikana syntyneet hyvät käytännöt voidaan tehdä pysyviksi. Digitalisaatio tukee myös yhteiskunnan systeemistä siirtymää kohti ilmastoneutraalia kiertotaloutta. Ilmastoneutraalia ei kuitenkaan tässä työssä käsitellä erikseen.

Tavoitteet

Työryhmän tavoitteena on tehdä arvio koronaviruskriisin aikaansaamista digitalisaatioon tukeutuvista uusista toimintamalleista ja laatia suunnitelma toimenpiteistä, joilla hyvät käytännöt vakiinnutetaan osaksi normaaliolojen toimintaa. Suunnitelman ja sen toimenpiteiden tulee täydentää kriisin jälkihoitoa koskevaa valtioneuvoston kanslian asettaman koronaviruskriisin jälkihoidon valmisteluryhmän (ns. Hetemäen ryhmä) toimenpidekokonaisuutta.

Suunnitelmassa tulee esittää toimenpiteitä, joilla edistetään hallitusohjelman tavoitteita sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväen yhteiskunnan rakentamiseksi tarvittavaa digitalisaatiokehitystä. Toimenpiteillä tulee jouduttaa kriisistä toipumista ja lisätä pysyvästi Suomen digitaalista toimintakykyä, hyvinvointia ja kasvua. Lisäksi toimenpiteet tulee yhteensovittaa EU:n digitalisaation ja datan hyödyntämisen strategioihin sekä tuottaa tietoa koronakriisin jälkihoitoa koskevien digitalisaatiota vauhdittavien investointien tarkoituksenmukaiseen priorisointiin ja kohdentamiseen.

Työn tueksi tulee laatia katsaus eri sektoreiden digitalisaation edistymisestä kriisin aikana ja tehtävän hoitamiseksi tarvittavat muut analyysit.

Työryhmä raportoi säännöllisesti liikenne- ja viestintäministerille.

Organisointi

Työryhmä:

Puheenjohtaja: Ylijohtaja Laura Vilkkonen, LVM
Varapuheenjohtaja: Ylijohtaja Anna-Maija Karjalainen, VM

Jäsenet seuraavista ministeriöistä:

Oikeusministeriö OM
jäsen:

Sisäministeriö SM
jäsen: Jukka Aalto, osastopäällikkö

Valtiovarainministeriö VM
jäsen:

Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM
jäsen: Eeva-Riitta Pirhonen, ylijohtaja

Maa- ja metsätalousministeriö MMM
jäsen: Minna-Mari Kaila, osastopäällikkö

Liikenne- ja viestintäministeriö LVM
jäsen: Maria Rautavirta, yksikön johtaja, liikenneneuvos

Työ- ja elinkeinoministeriö TEM
jäsen: Ilona Lundström, ylijohtaja

Sosiaali- ja terveysministeriö STM
jäsen: Kari Hakari, osastopäällikkö

Jäsenet seuraavista organisaatioista:

Business Finland:

jäsen: Hanna Marttinen-Deakins, senior director

Elinkeinoelämän Keskusliitto

jäsen: Mika Tuuliainen, johtava asiantuntija

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO

jäsen: Peter Kariuki, pääsihteeri

Helsingin yliopisto

jäsen: Jaakko Kurhila, digitalisaatiojohtaja

Hyvinvointiala Hali ry

jäsen: Joel Kuuva, asiantuntija

Invalidiliitto

jäsen:

Keskuskauppakamari

jäsen: Juho Romakkaniemi, toimitusjohtaja

Kuntaliitto

jäsen: Tommi Karttaavi, johtaja

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

jäsen: Timo Lappi, toimitusjohtaja

Päivittäistavarakauppa ry

jäsen: Kari Luoto, toimitusjohtaja

Teknolohiateollisuus ry

jäsen: Ville Peltola, digitalisaatiojohtaja

Sitra

jäsen: Jaana Sinipuro, projektijohtaja

Suomen Yrittäjät

jäsen: Joonas Mikkilä, digi- ja koulutusasioiden päällikkö

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

jäsen: Miikka Lönnqvist, hallintojohtaja

Sihteeristön edustajat seuraavista ministeriöistä:

LVM:

Merita Erkkilä, suunnittelija

Maaria Mäntyniemi, neuvotteleva virkamies

Joel Karjalainen, ylitarkastaja

OKM:

STM:

TEM:

VM:

Työryhmä voi lisäksi käyttää muita asiantuntijoita.

Täydennykset työryhmän jäseniksi ja sihteeristön edustajiksi pyydetään nimeämään 5.5.2020 mennessä.

Timo Harakka
Liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö

Jakelu

Työryhmä